

KORRUPCIÓ ÉS IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

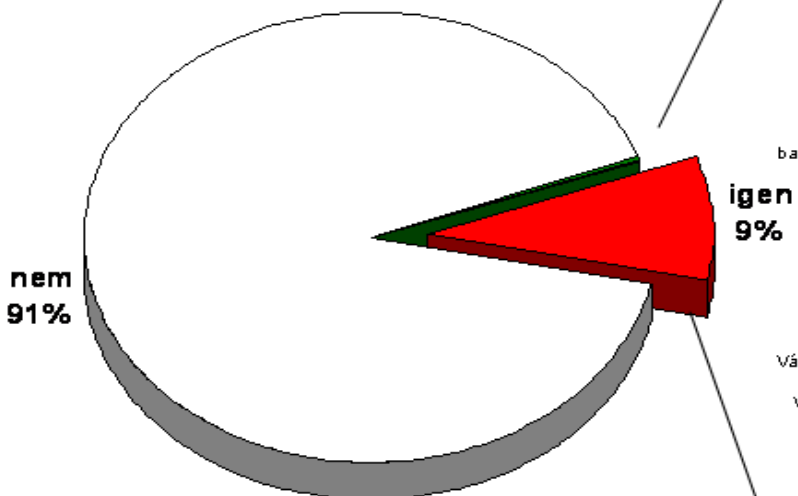
TI AKADÉMIA

**Dr. Inzelt Éva, egyetemi tanársegéd,
ELTE ÁJK Kriminológiai Tanszék**

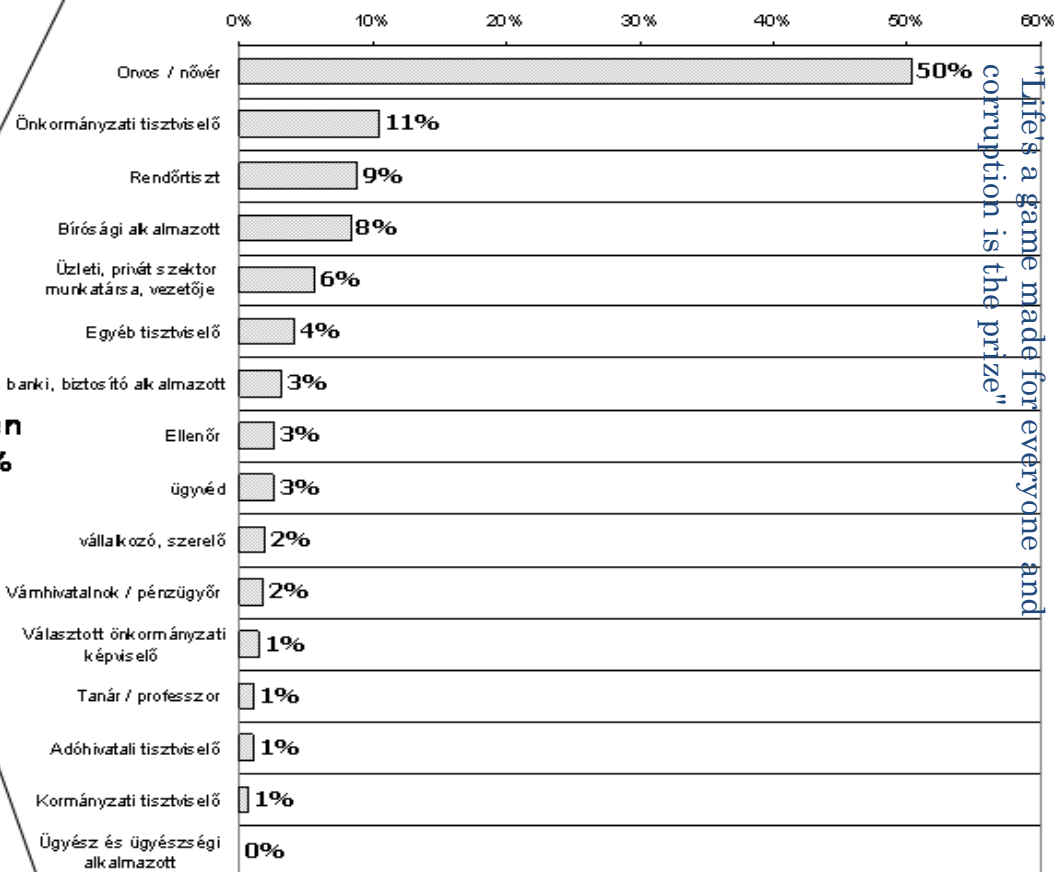
A KORRUPCIÓ TAPASZTALÁSA

Az aktív korrupció 2007-ben

„Az elmúlt 12 hónapban, előfordult-e Önnel, hogy egy magánszemély vagy tisztviselő arra kérte Önt, vagy várta el Öntől, hogy csúszópénzt fizessen a szolgáltatásért, hogy megkaphassa azt, amire Ön jogosult?
N=1000

Alkalmazottak százalékos aránya a megvesztegetéses eseteken belül, N=95

VARGA GERGELY ÜGYÉSZ ESETE

- 2011. nov. 23. Fővárosi Ítéltábla jogerősen **hat év börtönre ítélte a hivatali visszaéléssel és más bűncselekményekkel vádolt Varga Gergely volt kerületi ügyészt, korábbi ügyészségi szóvivőt.**
- vesztegetés, befolyással való üzérkedés, hivatali visszaélés, bűnpártolás és csalás

"Life's a game made for everyone and corruption is the prize"

- Varga Gergely több esetben pénzt kért egyes ügyek vádlottjaitól, illetve hozzátartozóiktól azért, hogy közbenjárására – a velük szemben folyó eljárásokban enyhébb ítéleteket hozzanak a bíróságok.
- 2009 nyarán fogták el, amint épp kenőpénzt, hatszázezer forintot vett át.
- Hivatalából már ekkor kirúgták. A fegyelmi eljárás során az is kiderült, hogy egyik ügyének női vádlottjával szexuális kapcsolatot is létesített.

- Varga Gergely a szabadulása után tíz évig nem dolgozhat jogászként, azaz erre az időre a jogi egyetemi végzettséget megkövetelő foglalkozásoktól a bíróság eltiltotta.

"Life's a game made for everyone and corruption is the prize"

KI ŐRZI AZ ŐRZŐKET?

- Az ügyész szerint az ügy kapcsán a legfontosabb kérdés az ügyészek felelőssége, tehát az, hogy "ki őrzi az őrzőket?". Hozzátette: "az őrzőket is az őrzőknek kell őrizniük, mert nincsen más". Véleménye szerint ezért, ha a bíróság nem a lehető legszigorúbban sújtana le a bűnös őrzőkre, akkor az ügyészek elveszítenék a hitelüket a társadalom előtt.

"Life's a game made for everyone and corruption is the prize"

KORRUPCIÓS BŰNCSELEKMÉNYEK A BÜNTETŐ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS TÜKRÉBEN – OTKA 2012-2014 (INZELT-KEREZSI- LÉVAY)

o Eset 2.

- II. r. vádlott elleni önbíráskodás miatt folyt eljárás. Az **ügyészként** dolgozó I. r. vádlott tanú 1-et arra utasította, hogy felmentési indítványt tegyen, ezért I. r. vádlott a 100.000 Ft-ot kapott II. r. vádlottól.

o Eset 3.

- IV. r. vádlott, fiának ittas járművezetés miatti ügyének elintézéséért kérte **az ügyészként** dolgozó I. r. vádlottól egy 6000 Ft értékű birkát ajánlott fel a szívességért cserébe.

ESET 4.

I. r. vádlott vezető ügyészként dolgozott, és számos esetben intézett el ügyeket:

- II. r. vádlott elleni önbíráskodás miatt folytatott ügyben elintézte, hogy az ügyész felmentési indítványt tegyen, ezért 100.000 Ft-ot kapott;
- III. r. vádlott esetében, aki ellen ittas járművezetés vétsége miatt folyt eljárás nem indítványozta mellékbüntetésként a járművezetéstől eltiltást;
- IV. r. vádlott fiának ittas járművezetés miatti ügyének elintézéséért I. r. vádlottnak (6000 Ft értékű) birkát ajánlott fel;
- Tanú8 lánya halálos kimenetelű balesetet idézett elő, és az ügyében I. r. vádlott nyomozást megszüntető határozatot hozott;
- Tanú 29 ígéretet tett 10 liter pálinka átadására, mivel valószínűsíthető volt, hogy garázdaság miatt induló ügye majd I. r. vádlotthoz fog kerülni;
- Tanú 8-nak I. r. vádlott felajánlotta, hogy szót emel érdekében a városi ügyészség építésére kiírt pályázat elbírálásánál;

ESET 5.

2014. június 19. Debreceni Törvényszék

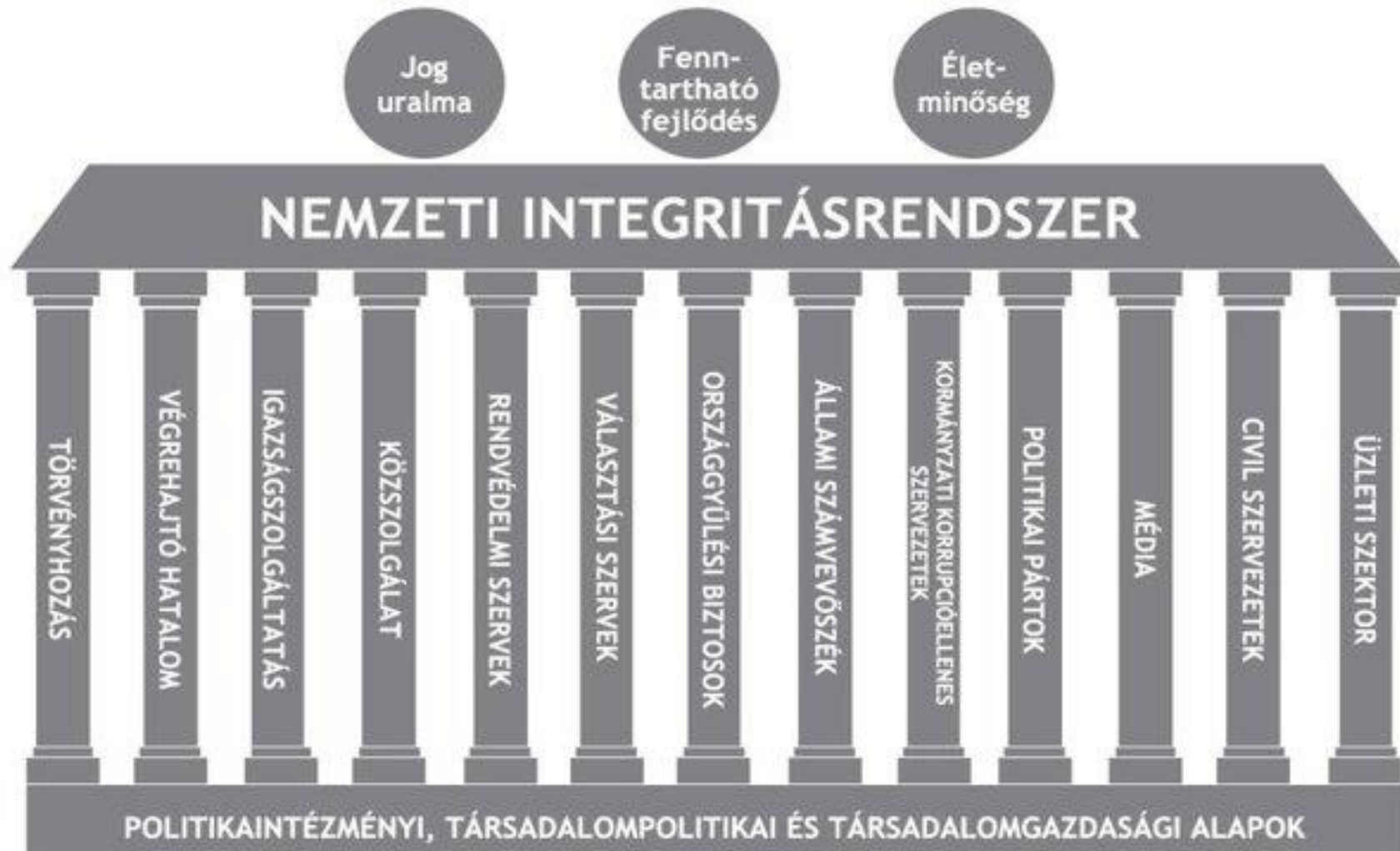
- dr. N. Norbert Barna **volt bíró** nem jogerősen tíz év börtön, több mint három millió forint vagyonekhozást rendelt el, tíz évre eltiltotta az egyetemi diplomájához kötött foglalkozás gyakorlásától és nyolc évre eltiltotta közügyek gyakorlásától nyolc rendbeli vesztegetés miatt

"Life's a game made for everyone and
corruption is the prize"

NEMZETI INTEGRITÁS TANULMÁNY 2011

"Life's a game made for everyone and corruption is the prize"

NEMZETI INTEGRITÁS RENDSZER

- <http://media.transparency.org/nis/cogs/?Country=ma>

"Life's a game made for everyone and corruption is the prize"

NEMZETI INTEGRITÁS RENDSZER

Közhatalmi ágak	Közszektor	Nem kormányzati szektor
1. Törvényhozás	4. Közigazgatás	10. Média
2. Végrehajtó hatalom	5. Rendvédelmi szervek	11. Civil szervezetek
3. Igazságszolgáltatás	6. Választási szervek	12. Politikai pártok
	7. Országgyűlési biztosok	13. Üzleti szektor
	8. Állami Számvevőszék	
	9. Kormányzati korrupcióellenes szervezetek	

"Life's a game made for everyone and corruption is the prize"

NEMZETI INTEGRITÁS RENDSZER

Dimenzió	Indikátorok (jog, gyakorlat)
Kapacitás	Források Függetlenség
Közhatalmi ágak	Átláthatóság Számonkérhetőség Integritás
Kormányzati rendszeren belüli feladat	<i>1-3 indikátor, mindegyik pillérre specifikusan</i>

"Life's a game made for everyone and corruption is the prize"

NIS 2011 EREDMÉNYEK

Igazságszolgáltatás			
A pillér összevont pontszáma: 58 / 100			
	Indikátor	Jog	Gyakorlat
Kapacitás 56 / 100	Források	75	50
	Függetlenség	50	50
Irányítás 54 / 100	Átláthatóság	75	50
	Számonkérhetőség	50	50
	Integritási mechanizmusok	50	50
Feladat 63 / 100	Végrehajtó hatalom felügyelete	75	
	Korrupcióval szembeni fellépés	50	

"Life's a game made for everyone and corruption is the prize"

- **Források (Jog) 75**

Milyen jogszabályi rendelkezések biztosítják a bírák megfelelő javadalmazását és a munkavégzési körülményeiket?

- **Források (Gyakorlat) 50**

Mennyiben rendelkezik a bírósági szervezet megfelelő pénzügyi forrásokkal, személyzettel és infrastruktúrával ahhoz, hogy hatékonyan tudjon működni?

- **Függetlenség (Jog) 50**

Mennyiben tekinthető a bírósági szervezet jogilag függetlennek?

- **Függetlenség (Gyakorlat) 50**

Mennyiben független az igazságszolgáltatás a gyakorlatban a kormány vagy más szereplő külső befolyásától?

○ Átláthatóság (Jog) 75

Milyen mértékben segítik elő a hatályos előírások olyan releváns adatok nyilvánosságát, amelyek az igazságszolgáltatás döntéshozatali eljárásaira és tevékenységére vonatkoznak?

○ Átláthatóság (Gyakorlat) 50

A gyakorlatban milyen mértékben juthat a nyilvánosság információkhoz az igazságszolgáltatás döntéshozatali eljárásaival és tevékenységével kapcsolatban?

- Számonkérhetőség (Jog) 50

A hatályos rendelkezések mennyiben biztosítják az igazságszolgáltatás számonkérhetőségét?

- Számonkérhetőség (Gyakorlat) 50

A gyakorlatban mennyiben vonhatók felelősségre, mennyiben számonkérhetők tevékenységükért az igazságszolgáltatás tagjai?

- Mennyiben lát el az igazságszolgáltatás hatékony ellenőrző szerepet a végrehajtó hatalommal szemben? **75**
- A bíróságok biztosítják a közigazgatási határozatok felülvizsgálhatóságát, ideértve a legfelső kormányzati szinteken keletkezőeket is.
- Ez a közigazgatási ügyek esetében az ellenőrzés megbízható és hatékony formáját biztosítja, ezek a döntések kötelezőek mindenkire.

- Az Alaptörvény szerint a bíróságok – büntetőjogi, polgári peres, egyéb törvényben meghatározottak – döntenek a közigazgatási határozatok törvényességéről, az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről és a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról.

○ Korrupció elleni vádemelés

Mennyiben elkötelezett az igazságszolgáltatás a korrupcióval szembeni fellépésre vádemelésen és egyéb tevékenységeken keresztül?

Pontszám: 50

- átláthatóság hiánya jellemzi a bírói tevékenységet, mint például a letartóztatás eseteiben büntetőügyekben és a felszámolási eljárások eseteiben polgári ügyekben.
- Az utóbbi esetben, az ellenérdekelt felek hiánya nyitja meg az utat a korrupció előtt, ennek megakadályozására a jogalkotó már tett lépéseket. A bírósági szervezet közvetlenül együttműködik az ügyészi szervezettel a büntetőeljárás törvény alapján.
- A legtöbb büntetőügyben az ügyészség által feltárt bizonyítékokra kell támaszkodnia a bíróságoknak a büntetőeljárások során. Külső problémaként jelentkezik, hogy a bírácoknak az eléjük tárt bizonyítékokra kell támaszkodniuk.

TI'S GLOBAL CORRUPTION REPORT 2007

○ Korrupció az igazságszolgáltatásban

- 28 összehasonlító elemzés
- 37 országjelentés
- 16 empirikus felmérés

A bírósági korrupció típusai

○ Két fő típus:

1. Megvesztegetés (Bribery)
2. Befolyásolás (Undue influence)
 - Politikai befolyásolás
 - Nyomás az üzleti világból

"When I offered the bribe, Your Honor, I was just being polite."

"Life's a game made for everyone and corruption is the prize"

CARTOONSTOCK
.com
Bules
Search ID: rman14099

1. MEGVESZTEGETÉS (BRIBERY)

- Ítéletek manipulálása/büntetés enyhítése(bíró)
- Ügyek felgyorsítása/lelassítása(bíró, bírósági személyzet)
- Vádtételek csökkentése/manipulálása(ügyész)
- Bizonyítékok manipulálása/eltüntetése (rendőrség)
- Szándékos ügyvédi hanyagság, gyenge reprezentáció (ügyvéd)
- Bírósági pénzek elsikkasztása, nepotizmus (bírók)

2. BEFOLYÁSOLÁS (UNDUE INFLUENCE)

○ Politikai

- “Gyenge” bíró kapja az ügyet
- Független bírák egzisztenciálisan, anyagilag zsarolhatók

○ Üzleti

- Bírák “megvásárlása” – az US legtöbb államában például a bírákat választják ami kampányfinanszírozási visszaélésekhez vezethet.

"Life's a game made for everyone and corruption is the prize"

A KORRUPCIÓ OKAI

- A végrehajtó és a törvényhozó hatalom befolyása a bírói kinevezésekre, előmenetelre, áthelyezésekre és a kizárásra
- Gyenge fegyelmezési eszközök
- Alacsony javadalmazás, Elégtelen továbbképzés
- Félelem a negatív reakcióktól (politika, felettesek, média, bűnözői csoportok)
- A bíróságok adminisztratív rendjét senki sem figyeli
- Az átláthatóság hiánya: nem tudni mi történik a bíróságon

"Life's a game made for everyone and corruption is the prize"

GALAJDA ÁGNES 2007

- Felkészültség
(képzettség, oktatás, identitás)
- Függetlenség
- Felelősség
- Alkalmasság
- Munka értékelése
- Munka ellenőrzése

"Life's a game made for everyone and corruption is the prize"

KÖVETKEZTETÉSEK

- A bírói kinevezés folyamat
- Bírói munkafeltételek
- Számonkérhetőség és fegyelmi szabályok
- Átláthatóság

"Life's a game made for everyone and corruption is the prize"

KÖSZÖNÖM SZÉPEN A FIGYELMET!

inzelteva@ajk.elte.hu

"Life's a game made for everyone and
corruption is the prize"

